25vra00119

Ter kennisname commissie

Onderwerp
2e Kwartaalrapportage Sociaal Domein 2025

Korte inhoud

2e kwartaalrapportage 2025 Sociaal Domein
Uit de cijfers van de 2e kwartaalrapportage 2025 Sociaal Domein kan het volgende worden afgeleid:

Wmo
Ook in de eerste helft van 2025 blijft het aantal cliënten met Huishoudelijke Ondersteuning stijgen. Dit als gevolg van de vergrijzing, in combinatie met het lage abonnementstarief.
Het aantal cliënten met Begeleiding fluctueert enigszins gedurende het jaar, maar ligt gemiddeld genomen rond de 190 cliënten.
Het aantal uitstaande rolstoelen en scootmobielen zijn licht gedaald, evenals het aantal cliënten met collectief vervoer (Omnibuzz). Hiervoor is geen verklaring voorhanden.
Het aantal woningaanpassingen (incl. trapliften) is redelijk stabiel.

Jeugd
In het tweede kwartaal van 2025 is het aantal jeugdigen (en hun gezinnen) dat jeugdhulp ontvangt iets toegenomen. Daarentegen is het aantal voorzieningen nauwelijks gestegen. Bij behandeling individueel zien we een lichte toename van het aantal verwijzingen via de jeugdarts. Bij begeleiding en verblijf zijn geen veranderingen.

Factsheet cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2024
Dit jaar is er voor de tweede keer op rij een cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugdwet uitgevoerd. Deze inzichten gebruiken we om onze dienstverlening verder te verbeteren. In het CEO Jeugd vragen we zowel naar de ervaringen van jeugdigen als ouders/verzorgers. Er zijn meer jongeren aangeschreven in 2024 en dat heeft geleid tot een toename in de respons van het aantal jeugdigen van 14 in 2023, naar 40 in 2024.

Over 2023 kwam naar voren dat met name relatief veel jeugdigen niet goed wisten waar ze terecht konden voor hulp en dat relatief veel ouders/verzorgers en jeugdigen hun verhaal vaker dan één keer moesten vertellen. We zien een aanzienlijke verbetering als het gaat om de jeugdigen die een hulpvraag hebben. In 2023 was 30% het helemaal oneens met de stelling: “Ik wist waar ik terecht kon toen ik hulp nodig had”. En in 2024 is dat nog maar 10%. Voor de stelling “We/ik hebben maar één keer ons verhaal hoeven te vertellen” geldt voor de jeugdigen dat in 2024 nog maar 14% het hier helemaal mee oneens was, terwijl dat in 2023 nog 25% was. Ouders zijn het in 2024 vaker helemaal eens met deze stelling (33% in ‘24 t.o.v. 27% in ‘23) en minder vaak helemaal oneens (7% in ’24 t.o.v. 12% in ‘23).

De belangrijkste resultaten uit het CEO jeugd 2024 zijn:
- Jeugdigen en ouders/verzorgers beoordelen het aanvraagproces van jeugdhulp gemiddeld met een 7,3 (ouders 7,7/ jeugdigen 6,7).
- Jeugdigen en ouders/verzorgers beoordelen de ontvangen niet vrij toegankelijke jeugdhulp gemiddeld met een 7,9 (ouders 8,0/ jeugdigen 7,8).
- Een aantal jeugdigen geeft aan moeilijk in contact te komen met de gemeente.
- Ouders voelden zich serieus genomen door de medewerker(s) van team jeugd en hebben alle vragen kunnen stellen.

Participatie inclusief schuldhulpverlening, arbeidsmarktbeleid en minimaregelingen

Participatie

In het tweede kwartaal van 2025 is het bijstandsvolume met 4 uitkeringen toegenomen ten opzichte van de periode Q1.2025. De redenen voor zowel in- als uitstroom vertonen geen bijzonderheden.

Wederom en ook in het tweede kwartaal van 2025 blijft bij de bijzondere bijstand de kosten voor de bewindvoering problematische schulden en individuele inkomenstoeslag voor alleenstaanden de belangrijkste kostenposten.

Het aantal cliënten dat via het participatiebedrijf Vidar in een traject zit tot ontwikkeling naar passende arbeid/ participatie is licht afgenomen ten opzichte van het vorige kwartaal.

Arbeidsmarktbeleid

Het arbeidsmarktbeleid voor Zuid- Limburg “Perspectief op werk” is al eerder aangepast waardoor die mensen met een uitkering die arbeidsfit zijn, direct te bemiddelen zijn naar betaalde arbeid. Dit beleid is ook in het tweede kwartaal 2025 actief voortgezet.

Schuldhulpverlening

De cijfers voor de schuldhulpverlening Q2-2025 zien er als volgt uit:

- Actieve dossiers: 80 (een afname t.o.v. Q1/2025 met 3 dossiers)
- Instroom: 96
- Uitstroom 74
- Budgetbeheer: 3 dossiers

Ook in het tweede kwartaal 2025 toont, net als Q1/2025, de trend van veel actieve dossiers met relatief weinig problematische schulden eens temeer aan dat de preventie die uitgaat van vroegtijdig in contact treden bij mensen met schulden, effectief is.

Minimaregelingen

In 2024 is het aantal kinderen dat gebruik is gaan maken van minimaregelingen, met name via Stichting Leergeld, fors toegenomen. In het eerste half jaar van 2025 zet deze lijn zich door. De andere regelingen voor volwassenen en ouderen zullen in de loop van het jaar meer inzicht bieden in het gebruik van de aangeboden regelingen. Vooral op het terrein van de Ouderentoeslag is zichtbaar dat de herintroductie van de toeslag in 2024, nadat deze 3 jaren niet meer van kracht was, nog tijd nodig heeft om weer bij de doelgroep onder de aandacht te brengen. De in 2024 ingezette communicatie hieromtrent zal naar verwachting in 2025 de vruchten daarvan afwerpen.

Voortgang uitvoering strategische visie sociaal domein

Eind 2024 heeft de gemeenteraad de strategische visie sociaal domein 2025 -2035 vastgesteld. Op basis daarvan heeft het college van B&W het uitvoeringsplan voor de eerste fase vastgesteld. De uitvoering hiervan is inmiddels in volle gang. In de afgelopen periode is er op verschillende onderdelen van het uitvoeringsplan concrete voortgang geboekt.
Het speciaal opgerichte kernteam – inclusief de tijdelijke kwartiermakers – komt eens in de drie weken bijeen. Dit team bewaakt de voortgang en stuurt actief op de uitvoering.

Versterken sociale basis door sociaal werk MIK&PIW Groep

Op basis van het eerste uitvoeringsplan is aan het sociaal werk van MIK & PIW Groep een extra incidentele subsidie verstrekt, met als doel om tot en met eind 2025 de sociale basis in alle kernen in de gemeente te versterken. PIW en Knooppunt Informele Zorg zijn voortvarend

met deze extra opdracht aan de slag gegaan en zetten hiervoor onder andere extra opbouwwerk, mantelzorgondersteuning en jongerenwerk in. Tot nu toe zijn er al mooie resultaten bereikt. Voorbeelden hiervan zijn:

- extra ambulante jongerenrondes in alle kernen;
- een extra wekelijks inloopmoment voor jongeren;
- een groter bereik van jongeren via social media;
- Inzet op bewegen met de jongeren ter bevordering van het fysieke en mentale welbevinden;
- nieuwe bewonersinitiatieven, zoals een soepclub en een buurtontbijt;
- ondersteuning bij WOP De Carmel;
- rondes met de PIW-bus waardoor ter plekke inwoners geholpen kunnen worden met uiteenlopende vragen;
- themabijeenkomsten over uiteenlopende onderwerpen.

Deze inzet draagt bij aan het versterken van de sociale samenhang en het vroegtijdig signaleren van hulpvragen in de wijk. PIW heeft voor deze extra inzet een aantal indicatoren gedefinieerd zodat de voortgang goed gemonitord kan worden.

<u>Integrale toegang sociaal domein</u>
De ontwikkeling van een integrale toegang binnen het sociaal domein is een belangrijk onderdeel van het eerste uitvoeringsplan. Onder leiding van de kwartiermakers is hiervoor een interne projectgroep opgericht. In de afgelopen periode heeft deze groep gewerkt aan de kaders en uitgangspunten waaraan een integrale toegang in de gemeente Beek moet voldoen. Daarnaast is met behulp van ‘klantreizen’ in beeld gebracht waar de meerwaarde voor inwoners ligt. De eerste kaders zijn vastgelegd in het document *Fundament Integrale Toegang gemeente Beek*, dat inmiddels door het college van B&W is vastgesteld. Op basis van dit fundament wordt de integrale toegang verder vormgegeven. Ketenpartners (PIW, Vidar, ZoWonen) worden hierbij uiteraard nauw betrokken. Ook zullen er afspraken worden gemaakt over een coördinator voor de integrale toegang.
De verdere ontwikkeling van de integrale toegang gebeurt gefaseerd. De eerste stap is een interne pilot gericht op integraal werken, die in september is gestart. De volgende stap is een externe pilot in de Carmel-wijk in samenwerking met ketenpartners. Voor deze pilot wordt in de komende weken een plan van aanpak opgesteld, dat aan het college van B&W wordt voorgelegd. Ook zullen de betrokken samenwerkingspartners een intentieverklaring ondertekenen waarin zij het commitment voor het ontwikkelen en uitvoeren van de pilot vastleggen en welke uitgangspunten hiervoor worden afgesproken. Daarbij horen ook vraagstukken zoals regie en doorzettingsmacht.
Op deze manier kunnen alle betrokkenen ervaring opdoen met integraal werken en de beweging richting meer preventie. Tegelijkertijd wordt de integrale analyse, die straks een centrale rol krijgt binnen de integrale toegang, in de komende periode verder ontwikkeld.

Verder is het Verkenningsinstrument Toegang (VIT) onlangs voor onze gemeente ingevuld. Dit instrument is door de VNG ontwikkeld en helpt gemeenten om hun toegangsfunctie te optimaliseren voor inwoners in kwetsbare situaties en/of met levenslange en levensbrede ondersteuningsbehoeften. Het VIT toetst hoe beleid, uitvoering en praktijk aansluiten bij het landelijke richtinggevend kader voor toegang en sociale teams. De uitkomsten bieden inzicht in waar de gemeente Beek zich bevindt ten opzichte van de uitgangspunten in dit richtinggevend kader. In de analyse zijn verschillende perspectieven betrokken: het gemeentelijk beleidsperspectief, het perspectief van de uitvoering (lokale team) en het inwonersperspectief. De belangrijkste conclusie is dat binnen de gemeente Beek wordt voldaan aan een groot deel van de richtlijnen die gesteld worden voor een stevig lokaal team. Hierin is zichtbaar dat er in de meeste gevallen een goede doorlopende lijn bestaat tussen dat wat in het beleid staat opgenomen en hoe de uitvoering in de praktijk werkt. Wat verder opvalt is dat inwoners positief zijn over de ervaringen met het lokale team in Beek (Wmo, Jeugdhulp en schuldhulpverlening). Uiteraard zijn er ook voor onze gemeente nog aanbevelingen of aanpassingen nodig om

volledig te voldoen aan de landelijke opgaven. Deze worden de komende periode opgepakt. Met het creëren van een integrale toegang voor het sociaal domein en het oppakken van de acties uit de strategische visie en het uitvoeringsplan, zorgen we ervoor dat we aan deze landelijke richtlijnen gaan voldoen.

Start Doorbraakmethode

Op 1 april jl. is onze gemeente gestart met het werken volgens de Doorbraakmethode, op basis van de afspraken in het regionaal transformatieplan PlusWijken (Integraal Zorg Akkoord). In het eerste jaar voert het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) deze methode voor onze gemeente uit, op basis van casuïstiek die vanuit Beekse casemanagers wordt aangemeld. Volgend jaar gaat IPW casemanagers van de gemeente coachen en trainen zodat de methode uiteindelijk vanaf 2028 in onze eigen werkwijze is ingebed. Met de Doorbraakmethode kunnen we jaarlijks een aantal multi-probleem huishoudens met een doorbraakplan verder helpen. Inmiddels zijn de eerste aanmeldingen vanuit onze gemeente een feit. Samen met IPW wordt periodiek de voortgang besproken.

Monitoring

Bij deze kwartaalrapportage tot en met het tweede kwartaal 2025 ontvangt u weer een update over de voortgang van de monitoring van de strategische visie. Hierover is op dinsdagavond 2 september jl. ook een presentatie aan de commissie Inwonerszaken gegeven. In deze presentatie is de opzet van het monitoringsplan toegelicht. Dit monitoringsplan is inmiddels verder uitgewerkt, met behulp van een externe deskundige op dit vakgebied. Zoals ook tijdens deze presentatie is aangegeven, ontvangt u bij deze kwartaalrapportage nog een update van de KPI's zoals deze ook over Q4 2024 zijn gepresenteerd. Bij de kwartaalrapportage tot en met Q4 2025 ontvangt u vervolgens het nieuwe monitoringsplan van de strategische visie sociaal domein. Hierin staan:

1. Effect KPI's van zowel MIK/PIW als de resultaten uit het uitvoeringsplan.
2. Impact KPI's strategische visie (doelen sociale basis, gezond samenleven, bestaanszekerheid, kansengelijkheid).
3. Vertellen en verklaren (effect en impact).

Na de gemeenteraadsverkiezingen zal hierover voor de nieuwe gemeenteraad een themasessie worden ingepland.

Praatplaat

In de laatste bijlage presenteren wij u de praatplaat over de strategische visie sociaal domein 2025-2035. Deze praatplaat is reeds gepresenteerd aan de commissie Inwonerzaken op 2 september jl. Deze visuele weergave is ontwikkeld om de hoofdboodschap en belangrijkste onderdelen op een heldere en toegankelijke manier over te brengen, zowel binnen de gemeente als extern richting samenwerkingspartners en inwoners. De praatplaat vat de strategische koers samen die wij als gemeente willen varen binnen het sociaal domein. Hierop is inzichtelijk gemaakt welke majeure opgaven we zien en dat we samen met onze partners werken aan een gezonde, kansrijke en inclusieve Beekse samenleving. De praatplaat is bedoeld als visuele ondersteuning bij het gesprek over de toekomst van het sociaal domein in Beek. In de komende periode zullen meer thema's en onderdelen van de koers op deze wijze visueel worden gemaakt.

Raadsinformatiebrief

Bovenstaande informatie is reeds via een raadsinformatiebrief met de gemeenteraad gedeeld.

Bijlagen

1. Dashboard sociaal domein + update KPI's strategische visie sociaal domein
2. Factsheet cliëntervaringsonderzoek en nazorg Wmo tot en met Q2 2025
3. Factsheet cliëntervaringsonderzoek Jeugdhulp
4. Praatplaat strategische visie sociaal domein

Beslispunten

Kennisnemen van de 2e kwartaalrapportage 2025 Sociaal Domein